

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z wniosku I.G.Ł.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.
o objęcie ubezpieczeniem społecznym,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 12 września 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 16 marca 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 16 marca 2016 r. oddalił apelację ubezpieczonej I.G.Ł. od wyroku Sądu Okręgowego w Ś. – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 27 maja 2015 r. oddalającego jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 4 września 2014 r., stwierdzającej, że ustawodawstwem właściwym dla ubezpieczonej w zakresie zabezpieczenia społecznego od dnia 1 września 2013 r. do dni 31 sierpnia 2014 r. jest ustawodawstwo polskie.

W sprawie tej Sąd drugiej instancji ustalił, że ubezpieczona od 28 lutego 2001 r. prowadzi działalność gospodarczą na własny rachunek na terenie Polski, a od 1 września 2013 r. zawarła dodatkowo umowę o pracę z pracodawcą słowackim – M. s.r.o. z siedzibą w miejscowości C. w Słowacji, na podstawie której została

zgłoszona do ubezpieczeń społecznych na terenie Słowacji. Polski organ rentowy pismem z dnia 26 marca 2014 r., wstępnie ustalił dla ubezpieczonej ustawodawstwo słowackie, o czym powiadomił słowacką instytucję ubezpieczeniową, która oświadczyła, że nie zgadza się na stosowanie ustawodawstwa słowackiego w okresie od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r. wobec ubezpieczonej, która na obszarze Słowacji wykonywała prace o charakterze marginalnym. W konsekwencji polski organ rentowy stwierdził, że w spornym okresie właściwym dla ubezpieczonej jest ustawodawstwo polskie.

Sądy obydwu instancji uznały odwołanie ubezpieczonej za nieuzasadnione. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że praca ubezpieczonej na rzecz słowackiego pracodawcy miała charakter marginalny w rozumieniu art. 14 ust. 5b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, który to przepis został dodany przez art. 2 pkt 2 litera b) rozporządzenia nr 465/2012 z dnia 22 maja 2012 r. (Dz.U.UW.L. z 2012 r., poz. 149/4). Ubezpieczona świadczyła bowiem pracę w wymiarze zaledwie 10 godzin miesięcznie z wynagrodzeniem 40 euro miesięcznie, a ponadto jej centrum życiowe znajduje się w Polsce, gdzie prowadzi działalność gospodarczą. Taki stan rzeczy uzasadnia objęcie ubezpieczonej polskim ustawodawstwem ubezpieczeń społecznych.

W skardze kasacyjnej ubezpieczona zarzuciła naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię zawartą w art. 14 ust. 5b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 definicji „pracy marginalnej” wykonywanej przez 10 godzin miesięcznie z wynagrodzeniem 40 euro, ponieważ pojęcie marginalności nie jest zdefiniowane. Skarżąca wniosła o zwrócenie się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej na podstawie art. 267 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 ze zm.) z pytaniem prejudycjalnym o wykładnię w szczególności art. 14 ust. 5b rozporządzenia nr 987/2009, a ponadto o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i orzeczenia o zwrocie kosztów postępowania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała potrzebę

wykładni budzącego poważne wątpliwości pojęcia „praca o charakterze marginalnym”, twierdząc, że jedynym dokumentem, w którym pojawia się próba zdefiniowania tego pojęcia jest niemający doniosłości prawnej, wydany przez Komisję Administracyjną ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego „Praktyczny poradnik dotyczący ustawodawstwa mającego zastosowanie w Linii Europejskiej (EU), Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG) i Szwajcarii”, w którym „zaleca się, aby przyjąć wskaźnik, zgodnie z którym za pracę o marginalnym charakterze uznawać będzie się pracę zajmującą mniej niż 5% regularnego czasu pracy pracownika i/lub przynoszącą mniej niż 5% jego całkowitego wynagrodzenia”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie został oparty na żadnej z tych przesłanek. Jako przyczynę wniesienia skargi skarżąca wskazała problem niemający już istotnego znaczenia jurydycznego, kontestujący w istocie rzeczy wyłącznie ustalenia faktyczne oraz prawidłową ocenę ewidentnej czasowo-wynagrodzeniowej marginalności pracy na terenie Słowacji, co nie stanowi przedmiotu kontroli kasacyjnej w rozumieniu art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.

Ponadto w utrwalonym orzecznictwie Sąd Najwyższy już należycie wyjaśnił przebieg procedury ustalania ustawodawstwa właściwego według powołanych w skardze przepisów prawa unijnego (por. wyroki z dnia 23 listopada 2012 r., II UK 103/12 (OSNP 2013 nr 19-20, poz. 238; z dnia 6 czerwca 2013 r., II UK 333/12, OSNP 2014 nr 3, poz. 47; z dnia 21 stycznia 2016 r., III UK 61/15, LEX nr 1977828, a przede wszystkim w wyroku z dnia 11 września 2014 r., II UK 587/13 (OSNP 2016 nr 1, poz. 13). W świetle tych orzeczeń, niepotwierdzenie ubezpieczenia przez instytucję ubezpieczeń społecznych innego państwa, w którym

świadczona jest sporna praca marginalna, wiąże polskie organy ubezpieczeń społecznych. Także polskie sądy nie mogą podważać decyzji słowackiej instytucji ubezpieczeniowej, która odmówiła uznania pracy ewidentnie marginalnej świadczonej na terenie Słowacji przez obywatela polskiego lub przedsiębiorcę za uzasadniającą podleganie obcemu (słowackiemu) ubezpieczeniu społecznemu (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2017 r., II UK 248/16, LEX nr 2306376 oraz z dnia 10 maja 2017 r., I UK 456/16, niepublikowane). Na gruncie utrwalonej judykatury najwyższej instancji sądowej nie występują żadne rozbieżności w orzecznictwie sądowym ani potrzeba dalszej wykładni art. 14 ust. 5b rozporządzenia nr 987/2009.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania oczywiście bezzasadnej skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).